

Medical Ethics and Law
Research Center

Faṣḥnāmah-i akhlāq-i pizishkī i.e., Quarterly Journal of Medical Ethics

2026; 20: e2

Shahid Beheshti
University of Medical Sciences

Investigating the Relationship between the Dark Triad of Personality Traits and Moral Intelligence with Academic Dishonesty among Students in Lorestan University

Kourosh Amraei¹, Hossein Souri^{2*}, Hafez Padervand¹

1. Department of Psychology, Faculty of Humanities, Lorestan University, Khorramabad, Iran.

2. Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.

ABSTRACT

Background and Aim: Academic dishonesty refers to any deliberate act intended to deceive in the presentation of academic assignments. The purpose of this research was to examine the relationship between the dark triad of personality traits and moral intelligence with academic dishonesty among students of Lorestan University.

Methods: The research method is a descriptive-correlational survey method. The statistical population comprised all undergraduate students enrolled at Lorestan University during the 2024-25 academic year, of which 250 were selected as the research sample using proportional stratified sampling. Data were collected using questionnaires including dark triad personality traits (Jonason and Webster, 2010), moral intelligence (Lennick and Kiel, 2011) and academic dishonesty (McCabe and Trevino, 1997). Data were analyzed using Pearson's correlation coefficient and multiple stepwise regression analysis in IBM SPSS Statistics 26.

Ethical Considerations: In the present study, ethical considerations such as voluntary participation, informed consent, confidentiality of information and participants' right to withdraw from the study without consequences were observed. The participants were free to respond to the questionnaires.

Results: The findings showed a positive, significant but weak relationship between the dark triad of personality traits and academic dishonesty ($r=0.22$, $P<0/001$) and a significant negative relationship between moral intelligence and dishonesty ($r=-0.44$, $p<0.05$). The results of regression analysis showed that the dark triad of personality traits and moral intelligence explained 41 percent of the variance in academic dishonesty.

Conclusion: Based on the findings of the present study, it can be concluded that dark triad personality traits and moral intelligence are associated with students' academic dishonesty. It is recommended that university counseling and mental health centers offer workshops to inform students about the role of the dark triad of personality traits and moral intelligence in academic dishonesty.

Keywords: Academic Dishonesty; Narcissism; Machiavellianism; Psychopathy; Dark Triad Personality Traits; Moral Intelligence

Corresponding Author: Hossein Souri; **Email:** Hossein.Souri@pnu.ac.ir

Received: May 30, 2026; **Accepted:** July 13, 2026; **Published Online:** July 25, 2026

Please cite this article as:

Amraei K, Souri H, Padervand H. Investigating the Relationship between the Dark Triad of Personality Traits and Moral Intelligence with Academic Dishonesty among Students in Lorestan University. Faṣḥnāmah-i akhlāq-i pizishkī, i.e., Quarterly Journal of Medical Ethics. 2026; 20: e2.



بررسی رابطه صفات سه گانه تاریک شخصیت و هوش اخلاقی با بی صداقتی تحصیلی در

دانشجویان دانشگاه لرستان

کوروش امرایی^۱، حسین سوری^{۲*}، حافظ پادروند^۱

۱. گروه روان شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران.

۲. گروه روان شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: بی صداقتی تحصیلی به هرگونه عمل آگاهانه و با هدف فریب در ارائه تکالیف دانشگاهی گفته می شود. هدف از این پژوهش بررسی رابطه صفات سه گانه تاریک شخصیت و هوش اخلاقی با بی صداقتی تحصیلی در دانشجویان دانشگاه لرستان است.

روش: روش پژوهش زمینه یابی از نوع توصیفی - همبستگی است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه لرستان در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۰۴ بود. از میان جامعه آماری تعداد ۲۵۰ دانشجو به روش نمونه گیری طبقه ای نسبی به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. به منظور جمع آوری داده ها از پرسشنامه های صفات سه گانه تاریک شخصیت (Jonason and Webster, 2010)، هوش اخلاقی (Lennick and Kiel, 2011) و بی صداقتی تحصیلی (McCabe and Trevino, 1997) استفاده شد. تحلیل داده ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند متغیره به روش گام به گام در نرم افزار SPSS 26 انجام گرفت.

ملاحظات اخلاقی: در پژوهش حاضر ملاحظات اخلاقی مانند مشارکت داوطلبانه، رضایت آگاهانه، محرمانه بودن اطلاعات و خروج از مطالعه بدون هیچ پیامدی برای شرکت کنندگان رعایت شده است. شرکت کنندگان در پاسخ دادن به پرسشنامه ها آزاد بودند.

یافته ها: یافته ها نشان داد بین صفات سه گانه تاریک شخصیت با بی صداقتی تحصیلی رابطه مثبت و معنادار، ولی ضعیف ($r=0/22$, $P<0/001$) و بین هوش اخلاقی با بی صداقتی رابطه منفی ($r=-0/44$, $p<0/05$) معناداری وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که صفات سه گانه تاریک شخصیت و هوش اخلاقی قادرند ۴۱ درصد از واریانس بی صداقتی تحصیلی را تبیین کنند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه حاضر می توان نتیجه گرفت که صفات سه گانه تاریک شخصیت و هوش اخلاقی در بی صداقتی تحصیلی دانشجویان نقش ایفا می کنند، لذا پیشنهاد می شود که مراکز مشاوره و بهداشت روان دانشگاه ها با برگزاری کارگاه های، دانشجویان را در رابطه نقش متغیرهای صفات سه گانه تاریک شخصیت و هوش اخلاقی بر بی صداقتی تحصیلی آگاه سازند.

واژگان کلیدی: بی صداقتی تحصیلی؛ خودشیفتگی؛ ماکیاولیسم؛ روان آزدگی؛ صفات سه گانه تاریک شخصیت؛ هوش اخلاقی

نویسنده مسئول: حسین سوری؛ پست الکترونیک: Hossein.Souri@pnu.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۵/۰۳/۰۹؛ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۴/۲۲؛ تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۵/۰۳

خواهشمند است این مقاله به روش زیر مورد استناد قرار گیرد:

Amraei K, Souri H, Padervand H. Investigating the Relationship between the Dark Triad of Personality Traits and Moral Intelligence with Academic Dishonesty among Students in Lorestan University. Faşlnamah-i akhlāq-i pizishkī, i.e., Quarterly Journal of Medical Ethics. 2026; 20: e2.

مقدمه

بی‌صدافتی تحصیلی (Academic Dishonest) یک مشکل رایج در نظام‌های آموزشی در سراسر جهان است که هرچند قدمت آن به هزاران سال پیش می‌رسد، اما در سال‌های اخیر به سمت عادی‌شدن پیش رفته و این روند نگرانی‌هایی را برای جامعه در پی دارد، به طوری که ممکن است رفتار فرد را در بزرگسالی تحت تأثیر قرار داده و افراد را مستعد عدم صداقت در زمینه‌های دیگر کند (۱). بنا به تعریف، بی‌صدافت دانشگاهی، به هرگونه عمل آگاهانه و با هدف فریب در ارائه تکالیف دانشگاهی گفته می‌شود که فرد را به نتیجه دلخواه خود می‌رساند، اما این شیوه غیر قانونی بوده و با قوانین، هنجارها و ارزش‌های نظام‌های آموزشی در تضاد است (۲)، از جمله مصداق‌های بی‌صدافتی تحصیلی تقلب در تکلیف (کپی‌کردن تکالیف یک فرد)، تقلب در امتحان (رونویسی از برگه دیگران، نوشتن کف دست)، تغییر دادن نتایج پژوهش‌ها به نفع خود و نیز استفاده از ابزارهای الکترونیکی و اینترنت برای رسیدن به اهداف آموزشی است (۳). Srirajeki و همکاران در پژوهشی نشان دادند که فرهنگ صداقت دانشگاهی، فشار و سه‌گانه تاریک شخصیت (Dark Triad Personality) به طور قابل توجهی بر قصد دانشجویان در سال‌های اخیر رشد چند برابری داشته است (۴)، به طوری که در آمریکا ۰/۶۸، اسپانیا ۰/۴۲، کانادا ۰/۷۷ و در مالزی ۰/۴۷ شیوع آن گزارش شده است (۵).

علاوه بر این، بی‌صدافتی تحصیلی به تهدیدی جدی برای نظام‌های آموزشی تبدیل شده است، چون دارای دو جنبه اخلاقی و عملی است و پیامدهای نامطلوبی، از جمله تقلب در امتحانات، سرقت ادبی، کپی‌برداری و استفاده غیر مجاز از منابع علمی دیگران دارد (۶). نظر به پیامدهای نامطلوبی که بی‌صدافتی تحصیلی برای فرد، محیط‌های آموزشی و جامعه در پی دارد، صاحب‌نظران و محققان در تلاش به منظور کشف و فهم عواملی هستند که ممکن است با این پدیده در ارتباط باشند، از جمله عواملی که ممکن است در بی‌صدافتی تحصیلی دانشجویان نقش داشته باشد، صفات سه‌گانه تاریک شخصیت است. سه‌گانه تاریک شخصیت تمایل به توصیف رفتار

بیمارگونه در افرادی دارد که تمایل دارند به خود یا دیگران آسیب برسانند (۷). سه‌گانه تاریک شخصیت شامل سه صفت ناپه‌نجار اجتماعی است. این سه صفت، اگرچه از نظر مفهومی متمایز هستند، اما ویژگی‌های مشترکی مانند بی‌رحمی، سنگدلی و دستکاری (Manipulation) بین‌فردی دارند (۸). الگوی شخصیتی سه‌گانه تاریک شامل سه ویژگی شخصیتی نارس‌سیسم (خودشیفتگی)، سایکوپاتی (روان‌آزردگی) و ماکیاولیسم (شامل باورهای سرد، عاطفه و همدلی پایین، منفعت‌طلب است و از فریب‌کاری برای رسیدن به اهداف خود استفاده می‌کند اهداف او سودجویانه و مادی‌گرایانه است) است که این سه ویژگی با یکدیگر ارتباط دارند و در هر سه ویژگی، تمایلات منفی مشترکی مانند تهاجم، فریب‌کاری و سردی عاطفی دیده می‌شود (۹). خودشیفتگی با تمایلات استثمارگرانه در روابط بین فردی، تلاش زیاد برای جلب توجه، خودمحوری بیش از حد و سطح پایین همدلی شناخته می‌شود (۱۰). روان‌آزردگی نیز شامل ویژگی‌هایی چون سطح پایین همدلی و اضطراب، تکانشگری بالا و تمایل به جستجوی هیجان است (۹). در نهایت، ویژگی‌های اصلی ماکیاولیسم شامل استفاده از دیگران برای دستیابی به منافع شخصی، بی‌احساسی و برای رسیدن به اهداف معمولاً منفی خود برنامه‌ریزی می‌کند (۱۱). کنار هم قرارگرفتن هم‌زمان این ویژگی‌ها دید کامل‌تری از انگیزه‌ها و هیجان‌های مرتبط با رفتارهای مخرب ارائه می‌دهد (۱۲). پژوهشگران مطالعات مختلفی در مورد پیامدهای صفات سه‌گانه تاریک شخصیتی (روان‌آزردگی، ماکیاولیسم و خودشیفتگی) و همبستگی آن‌ها با متغیرهای مختلف انجام داده‌اند. به عنوان مثال، Esteves و همکاران در مطالعه‌ای یافتند که ماکیاولیسم و خودشیفتگی با رفتارهای تقلب تحصیلی خودگزارشی دانشجویان برزیلی ارتباط مثبت داشتند (۱۳). با این حال، روان‌آزردگی با رفتارهای تقلب تحصیلی خودگزارشی ارتباطی نداشت. نتایج پژوهش Curtis حاکی از قدرت پیش‌بینی‌کننده افراد دارای صفات شخصیت ماکیاولیسم و خودشیفتگی در سوءرفتار تحصیلی در بین دانشجویان بود (۱۴). Kokkinos & Antoniadou (۱۵) نشان دادند که صفات سه‌گانه تاریک

شخصیت با بی‌صدافتی رابطه مثبتی دارند و از میان این سه ویژگی خودشیفتگی بیشترین ارتباط را داراست.

در کنار ویژگی‌های شخصیتی، متغیری دیگری که در این پژوهش ممکن است قادر به پیش‌بینی میزان بی‌صدافتی تحصیلی دانشجویان باشد، هوش اخلاقی (Moral Intelligence) است. موازین اخلاقی در حیطه‌های تقلب در امتحان، کپی‌برداری از منابع علمی دیگران و سرقت ادبی نقش اساسی دارد، به نحوی که به نظر می‌رسد می‌تواند در بهبود عملکرد شناختی، رفتاری، ارتباطی و تحصیلی مؤثر واقع شود (۱۶). هوش اخلاقی به عنوان هوش حیاتی برای همه انسان‌ها نشان‌دهنده ظرفیت و توانمندی درک درست از نادرست، داشتن اعتقادهای اخلاقی قوی، محترمانه رفتارکردن و رفتارهای مبتنی بر اخلاق می‌باشد (۱۷). هوش اخلاقی دارای چهار بخش درستکاری (ایجاد هماهنگی بین اعتقادات و رفتارهای انسان و انجام فعالیت درست در هر زمان و مکان)، مسئولیت‌پذیری (پذیرش اعمال، اشتباه‌ها، شکست‌ها و پیامدهای آن‌ها)، دلسوزی (توجه حمایت‌گرایانه از دیگران و درک اثرهای متقابل آن) و بخشش (بخشش خود و دیگران ضمن پذیرش عیب‌ها و اشتباه‌های خود و دیگران) می‌باشد (۱۸). بر این اساس کسی که هوش اخلاقی بالایی دارد، به احتمال زیاد دارای رفتارهای اجتماعی مطلوب‌تر است و به تبع کسی که رفتار مطلوب را از خود ارائه می‌دهد یا درصدد انجام آن است، دغدغه اصلاح امور دیگران را نیز دارد (۱۹)، چراکه هوش اخلاقی، اشکال دیگر هوش را نیز به انجام کارهای ارزشمند هدایت می‌کند (۲۰). این هوش توانمندی فرد را در شناسایی اینکه چگونه باید اصول انسانی را در ارزش‌ها، هدف‌ها و رفتارهای فردی به کار گرفت، نشان می‌دهد و بسیاری از رفتارها و تصمیم‌گیری‌های اخلاقی افراد تحت تأثیر هوش اخلاقی آن‌ها است (۲۱). در همین رابطه نتایج چندین پژوهش نشان داده است که هوش اخلاقی رابطه معناداری با بسیاری از مفاهیم تحصیلی دارد، از جمله Efendy و همکاران در پژوهشی نشان دادند که هوش اخلاقی نقش اساسی در پیش‌بینی بی‌صدافتی تحصیلی دانشجویان دارد (۲۲). در پژوهشی Cheng و همکاران به این نتیجه دست یافتند

دانش‌آموزانی که نگرش مثبت به اخلاق داشتند، کمتر تقلب تحصیلی از خود نشان دادند. همچنین آنان یافتند که دختران در مقایسه با پسران کمتر اقدام به تقلب تحصیلی می‌کردند (۲۳). نتایج پژوهش همایونی و همکاران نشان داد که همبستگی منفی و معناداری بین تقلب تحصیلی و شایستگی اخلاقی وجود دارد (۲۴). شادجو و همکاران در پژوهشی یافتند که هویت اخلاقی پیش‌بینی‌کننده بی‌صدافتی تحصیلی دانشجویان است (۲۵).

با توجه به رایج‌بودن بی‌صدافتی تحصیلی در بین دانشجویان و تأثیر آن در متزلزل‌نمودن کیفیت آموزش و ارزشیابی و همچنین کمبود تحقیقات انجام‌شده در کشور ما که مروری بر پایگاه‌های اطلاعاتی و کتب منتشرشده می‌تواند شاهدهی بر این ادعا باشد، لازم است تا پژوهش‌های بیشتری پیرامون این پدیده ضد ارزشی به عمل آید تا عوامل مؤثر فردی و اجتماعی در آن شناخته شود و تمهیدات لازم به منظور مقابله با آن، به شیوه علمی طراحی شود. بنابراین پژوهش حاضر ضمن پر نمودن خلأ پژوهشی در زمینه متغیرهای حاضر، در پی دستیابی به نتایجی است که بتوان به عنوان ابزاری مفید زمینه کاهش بی‌صدافتی تحصیلی دانشجویان را در سیستم آموزش عالی کاهش دهد. از این رو این پژوهش با هدف پیش‌بینی بی‌صدافتی تحصیلی بر اساس صفات سه‌گانه تاریک شخصیت و هوش اخلاقی در دانشجویان دانشگاه لرستان انجام شد.

روش

پژوهش حاضر، با توجه به روش اجرای پژوهش، زمینه‌یابی از نوع توصیفی - همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش عبارت بود از تمامی دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه لرستان در نیم‌سال اول سال تحصیلی ۱۴۰۴ که در مجموع ۲۷۵۰ دانشجو می‌باشند. از میان جامعه آماری و با توجه به روش پژوهش تعداد ۲۵۰ دانشجوی مقطع کارشناسی از تمامی ترم‌های تحصیلی از میان دانشکده‌های فنی مهندسی، علوم پایه، ادبیات و علوم انسانی و مدیریت و اقتصاد به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای، به دلیل تناسب جامعه آماری هر

تحصیلی در حیطه‌های آزمون و تقلب در تکالیف نوشتاری به شرکت‌کنندگان ارائه و از آن‌ها خواسته می‌شود تعیین کنند تا چه حد هر یک از این رفتارها را انجام داده‌اند. شرکت‌کنندگان با مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای از هیچ‌وقت (۱) تا همیشه (۵) به گویه‌ها پاسخ دادند. همه پرسش‌ها به روش مستقیم نمره‌گذاری می‌شوند. McCabe (۲۷) پایایی مقیاس را آلفای کرونباخ ۰/۸۳ گزارش کرده‌اند. پایایی پرسشنامه نیز با ضریب آلفای کرونباخ برای تقلب در آزمون و تقلب در تکالیف نوشتاری به ترتیب، ۰/۷۳ و ۰/۶۶ به دست آمد. در ایران نیز قنبری‌طلب و طهماسبی کیهانی (۲۸)، ضریب پایایی آلفای کرونباخ را برای بعد تقلب در امتحان ۰/۷۱، تقلب در تکلیف ۰/۶۷ و بی‌صدافتی تحصیلی کل ۰/۷۸ گزارش داده‌اند. در پژوهش حاضر پایایی به دست آمده با استفاده از روش آلفای کرونباخ برای مقیاس بی‌صدافتی تحصیلی برابر با ۰/۷۸ بود.

۲. مقیاس صفات سه‌گانه تاریک شخصیت: مقیاس صفات سه‌گانه تاریک شخصیت توسط Jonason & Webster (۲۹) در سال ۲۰۱۰ تهیه و اعتباریابی شد. این مقیاس ۱۲ ماده دارد، سه صفت خودشیفتگی (۴ گویه)، ماکیاولیسم (۴ گویه) و روان‌آزردگی (۴ گویه) را مورد سنجش قرار می‌دهد و پاسخ‌های آن بر اساس لیکرت پنج درجه‌ای از ۱ (برای خیلی کم) تا ۵ (برای خیلی زیاد) نمره‌گذاری می‌شوند. نتایج چهار مطالعه انجام‌شده توسط Jonason & Webster نشان داد که این مقیاس از روایی و پایایی بالا و قابل قبولی برخوردار است (۲۹). در ایران توسط یوسفی و پیری ضرایب بازآزمایی برای کل مقیاس و مؤلفه‌ها در دامنه‌ای بین ۰/۶۶ تا ۰/۸۰ گزارش شده است. ضریب همسانی درونی خرده‌مقیاس‌ها بین ۰/۶۸ تا ۰/۷۷ و ضرایب همبستگی نمره کل صفات تاریک شخصیت با خودشیفتگی ۰/۵۷، روان‌آزردگی ۰/۴۲ و ماکیاولیسم ۰/۵۵ گزارش شده است (۳۰). در پژوهش حاضر ضریب پایایی برای مقیاس صفات سه‌گانه تاریک شخصیت از طریق روش آلفای کرونباخ به ترتیب برای خودشیفتگی ۰/۷۹، ماکیاولیسم ۰/۷۶

دانشکده نمونه‌ها انتخاب شد. حجم نمونه بر اساس Green برای تحلیل رگرسیون انتخاب و با توجه به متغیرهای پیش‌بین حداقل حجم نمونه مورد نیاز طبق فرمول $N \geq 50 + 8m$ کمتر از ۲۵۰ بود، بنابراین حجم نمونه ۲۵۰ نفر برای انجام تحلیل رگرسیون مناسب و دارای توان آماری کافی است (۲۶). در این مطالعه، با توجه به جمعیت ۲۷۵۰ نفری دانشجویان، سهم هر دانشکده با روش نمونه‌گیری طبقه‌ای متناسب با حجم تعیین شد. بر این اساس، از دانشکده‌های فنی مهندسی ۵۹ نفر (۲۳ درصد)، علوم پایه ۴۸ نفر (۱۸/۵ درصد)، ادبیات و علوم انسانی ۸۴ نفر (۳۲/۵ درصد) و مدیریت و اقتصاد ۶۹ نفر (۲۶ درصد) به عنوان نمونه انتخاب گردیدند. به این ترتیب، نمونه‌ها به صورت متناسب با جمعیت هر دانشکده توزیع شدند تا نمایندگی مناسبی از کل جامعه آماری حاصل شود. پس از انتخاب نمونه پژوهش، پرسشنامه‌های بی‌صدافتی تحصیلی، صفات سه‌گانه تاریک شخصیت و هوش اخلاقی بین هر یک از آنان توزیع شد، بدین‌صورت که برای جمع‌آوری پاسخ‌های مشارکت‌کنندگان پژوهش، پنج دانشکده و در مجموع ۲۶۰ نفر انتخاب شدند. با وجود حضور پژوهشگر در مکان پاسخ‌دهی به پرسشنامه‌ها و ارائه توضیحات در خصوص پاسخ‌های صادقانه و با دقت از سوی شرکت‌کنندگان، اما ۱۰ پرسشنامه به دلایلی همچون پاسخ‌های ناقص، پاسخ نادرست به سؤالات، پاسخ پلکانی به گویه‌ها حذف شدند و در نهایت پس از پاسخگویی به پرسشنامه‌های پژوهش، تعداد ۲۵۰ پرسشنامه به شکل کامل پاسخ داده شده بودند. لازم به ذکر است زمان پاسخگویی به هر پرسشنامه بین ۲۰ تا ۳۰ دقیقه بود.

ابزارهای گردآوری داده‌ها در این پژوهش پرسشنامه بوده که به شرح زیر می‌باشند:

۱. مقیاس بی‌صدافتی تحصیلی McCabe & Trevino (۱۹۹۷ م.): این مقیاس شامل ده‌گویه رفتاری است که انواع مختلف رفتارهای بی‌صدافتی تحصیلی را دربر می‌گیرد. این مقیاس دو بعد: تقلب در آزمون و تقلب در تکالیف نوشتاری را می‌سنجد. در این مقیاس، انواع مختلف رفتارهای بی‌صدافتی

ملاحظات اخلاقی

تحقیق حاضر از سوی دانشگاه لرستان به تأیید رسیده است (شماره گواهی: ۰۷۰۷/۵/۱۴۶).

اطلاعات جامع در رابطه با دلایل تحقیق، نتایج، حفظ محرمانگی و نحوه انجام تحقیق به افراد داده شد و رضایت آگاهانه از شرکت کنندگان اخذ گردید.

یافته‌ها

هدف پژوهش حاضر بررسی پیش‌بینی بی‌صدافتی تحصیلی دانشجویان بر اساس هوش اخلاقی و صفات تاریک شخصیت است؛ در این پژوهش جامعه آماری شامل ۲۵۰ نفر، از بین نمونه مورد نظر ۱۱۰ نفر (۴۴ درصد) دانشجویان مرد و ۱۴۰ نفر (۵۶ درصد) از دانشجویان زن، میانگین سنی شرکت کنندگان ۲۲/۸ سال بود. در ابتدا به ارائه جدول مربوط به میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش در قالب جدول ۱ می‌پردازیم.

روان‌آزردگی ۰/۷۷ و برای کل مقیاس ۰/۸۰ به دست آمده است که نشان‌دهنده ضریب پایایی قابل قبول این مقیاس می‌باشد.

۳. پرسشنامه هوش اخلاقی (MIQ): این پرسشنامه توسط Lennick & Kiel ساخته شد و دارای ۴۰ گویه در قالب ۱۰ بعد اصلی می‌باشد که بر اساس مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت شامل هرگز (۱) تا همیشه (۵) نمره‌گذاری می‌شود. حداقل و حداکثر نمره پرسشنامه ۴۰ و ۲۰۰ و نقطه برش نیز ۱۲۰ می‌باشد (۳۱). کسب نمره بالا به معنای وجود هوش اخلاقی بالا در بین آزمودنی‌ها است. Lennick & Kiel روایی محتوایی این پرسشنامه را با استفاده از تحلیل عاملی ۰/۹۱ گزارش کردند (۳۱). همچنین پایایی پرسشنامه یادشده را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۹ محاسبه کردند. تجربه-کار و همکاران نیز روایی همگرای این پرسشنامه را از طریق اجرای هم‌زمان آن با پرسشنامه بخشش و دلسوزی ۰/۸۶ به دست آورده و پایایی آن را از طریق ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۳ به دست آوردند (۳۲). در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۷۶ بود.

۴. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها: تحلیل داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند متغیره به روش گام به گام در نرم‌افزار SPSS 26 انجام شد.

جدول ۱: میانگین و انحراف معیار بی‌صدافتی تحصیلی، هوش اخلاقی و صفات تاریک شخصیت

متغیر	کمترین نمره	بالاترین نمره	میانگین	انحراف معیار
بی‌صدافتی تحصیلی	۱۱	۴۵	۲۱/۲۳	۹/۳۹
هوش اخلاقی	۱۲	۱۹۰	۷۲/۶۳	۴۰/۳۴
خودشیفتگی	۶	۲۳	۱۲/۶۷	۲/۶۷
روان‌آزردگی	۷	۲۹	۱۳/۲۸	۲/۷۵
ماکیاولیسم	۵	۲۳	۱۳/۴۴	۲/۶۴
صفات تاریک شخصیت	۲۶	۶۹	۳۹/۴۰	۷/۳۵

فاصله‌ای یا نسبی بودن متغیرهای پژوهش، نرمال بودن داده‌ها، خطی بودن رابطه بین متغیر مستقل و وابسته پرداخته شد که نتایج حاصل از بررسی پیش‌فرض‌های آماری نشان داد که

همان‌طور که در جدول بالا مشاهده می‌کنید، میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش ارائه شده‌اند. به منظور انجام تحلیل رگرسیون ابتدا به بررسی پیش‌فرض‌های آزمون، شامل

استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه به منظور تحلیل داده‌ها بلامانع است. در ادامه به منظور بررسی میزان همبستگی بین متغیرهای پژوهش از آزمون ضریب

همبستگی گشتاوری پیرسون استفاده شد که نتایج آن در قالب جدول ۲ ارائه می‌شود:

جدول ۲: ضرایب همبستگی بی‌صدافتی تحصیلی بر اساس هوش اخلاقی و صفات تاریک شخصیت

متغیر	۱	۲	۳
بی‌صدافتی تحصیلی	۱		
هوش اخلاقی	-۰/۴۴**	۱	
صفات تاریک شخصیت	۰/۳۶**	۰/۴۲**	۱

همان‌طور که در جدول بالا مشاهده می‌کنید، بین بی‌صدافتی تحصیلی و هوش اخلاقی رابطه منفی و معناداری وجود دارد ($P<0/001$)، به این معنا که در صورتی که هوش اخلاقی دانشجویان بالا باشد، بی‌صدافتی تحصیلی در آنان کاهش می‌یابد و بالعکس، اما همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌کنید، بین بی‌صدافتی تحصیلی و صفات تاریک شخصیت

رابطه مثبت و معنادار وجود دارد ($P<0/001$) به این معنا در صورتی که نمرات صفات تاریک شخصیت در دانشجویان بالا باشد، میزان بی‌صدافتی تحصیلی در آنان به میزان قابل ملاحظه‌ای افزایش می‌یابد. در ادامه به بررسی آزمون مدل رگرسیون داده‌های پژوهش در قالب جدول ۳ می‌پردازیم.

جدول ۳: نتایج مدل رگرسیون بی‌صدافتی تحصیلی بر اساس هوش اخلاقی و صفات تاریک شخصیت

مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	R	R ²	Sig
رگرسیون	۹۲۰۶/۹۷	۳	۹۲۰۶/۹۷	۵۹/۰۱	۰/۶۴	۰/۴۱	۰/۰۰۱
باقیمانده	۱۲۷۹۳/۵۶	۲۴۶	۵۲/۰۰۶	-	-	-	-
کل	۲۲۰۰۰/۵۴	۲۴۹	-	-	-	-	-

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، مقدار P کمتر از ۰/۰۵ شده است و نشان از معنی‌دار بودن مدل رگرسیون می‌باشد، یعنی حداقل یکی از متغیرهای پیش‌بین، متغیر ملاک را به طور معنادار پیش‌بینی می‌کند. با توجه به

معنادار بودن کل مدل اکنون باید بررسی کرد که کدام یک از ضرایب صفر نیست و یا به عبارت دیگر کدام متغیر یا متغیرها تأثیر معناداری در مدل دارند. به این منظور از آزمون t استفاده شد که نتایج آن در قالب جدول ۴ ارائه می‌شود.

جدول ۴: ضرایب استاندارد، غیر استاندارد و آماره تی متغیرهای وارد شده در معادله رگرسیون

گام	متغیر پیش‌بین	ضرایب رگرسیون		t آماره	sig
		استاندارد نشده	استاندارد شده		
گام اول	هوش اخلاقی	-۰/۱۰	-۰/۴۴	-۷/۹۲	۰/۰۰۱
	هوش اخلاقی	-۰/۰۹	-۰/۴۲	-۷/۹۰	۰/۰۰۱
	ماکیاولیسم	۱/۰۴	۰/۲۹	۰/۴۵	۰/۰۰۱
گام سوم	هوش اخلاقی	-۰/۰۹	-۰/۳۸	-۷/۹۲	۰/۰۰۱
	ماکیاولیسم	۲/۷۱	۰/۷۹	۹/۵۵	۰/۰۰۱
	خودشیفتگی	۰/۱۶	۰/۶۱	۷/۴۳	۰/۰۰۱

همان‌طور که در جدول بالا مشاهده می‌کنید، در گام اول هوش اخلاقی به تنهایی به صورت منفی و معنادار قابل به پیش‌بینی بی‌صدقاتی تحصیلی در دانشجویان است؛ در گام دوم زیرمؤلفه ماکیاولیسم از متغیر (صفات تاریک شخصیت) نیز به مدل اضافه شده و به صورت مثبت و معنادار بی‌صدقاتی تحصیلی دانشجویان را پیش‌بینی کرده است و در آخر در گام سوم متغیر خودشیفتگی نیز به مدل اضافه شده و به شکل مثبت و معنادار توانسته است بی‌صدقاتی دانشجویان را پیش‌بینی کند.

بحث

هدف از اجرای این پژوهش پیش‌بینی بی‌صدقاتی تحصیلی بر اساس صفات سه‌گانه تاریک شخصیت و هوش اخلاقی در دانشجویان دانشگاه لرستان بود. نتایج نشان داد که بین صفات تاریک شخصیت و بی‌صدقاتی تحصیلی در دانشجویان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد که از بین صفات سه‌گانه تاریک شخصیت، صفات نارسیسیسم (خودشیفتگی) و ماکیاولیسم هر یک قادر به پیش‌بینی بی‌صدقاتی تحصیلی هستند. با این وجود صفات شخصیت سایکوپاتی (روان‌آزردگی) قادر به پیش‌بینی بی‌صدقاتی تحصیلی نبود. این یافته با نتایج پژوهش‌های Kokkinos & Curtis (۴) و Antoniadiou (۱۵)، Srirejeki و همکاران (۴) و هم‌سو است. در تبیین این نتیجه پژوهش می‌توان گفت

که صفات سه‌گانه مورد بحث به عنوان صفات شخصیتی نامطلوب اجتماعی با ویژگی‌هایی مانند غیر قابل اعتماد بودن، فقدان همدلی، بی‌صدقاتی، گرایش‌های ضد اجتماعی، بدخواهی و کینه‌جویی اجتماعی، پرخاشگری، تکانشگری و خطرجویی و خودکنترلی پایین همراه هستند که زمینه را برای گرایش فرد به رفتارهای ناپه‌نجار اجتماعی و تحصیلی همچون بی‌صدقاتی تحصیلی فراهم می‌کند (۳۳). برخی محققان معتقدند یکی از علل مهم این رفتارها و ویژگی‌ها ضعف سیستم بازدارنده رفتار است که مشخصه مشترک این سه ویژگی است. این افراد فاقد راهبردهای مؤثر و سازگارانه برای مقابله با تکانه‌ها می‌باشند که موجب می‌شود در موقعیت‌های فشارزای اجتماعی و تحصیلی یا موقعیت‌هایی که فرد باید دست به انتخاب و تصمیم بزند به رفتارهایی متوسل گردد که در آن‌ها نفع دیگران و جامعه در نظر گرفته نشود و محور خواست و سود شخصی باشد (۳۴). در تبیین دیگر می‌توان چنین استدلال نمود که ماهیت دستکاری و غیر اخلاقی و تهاجمی ماکیاولیست‌ها، تمایل به زیر پا گذاشتن هنجارهای اجتماعی و فقدان احساس گناه جامعه‌ستیزها و احساس برتری بیش از حد و عدم همدلی افراد خودشیفته افراد را به سمت رفتار غیر مولد و انحرافی سوق می‌دهد (۳۵). به طور خاص، احساس بیش از حد استحقاق خودشیفتگی، دستکاری بین فردی ماکیاولیسم و تمایلات ضد اجتماعی

جامعه‌ستیزها همگی از رفتار غیر مولد تحصیلی حمایت می‌کنند (۳۶)، در نتیجه افراد دارای ویژگی‌های تاریک شخصیت ممکن است بیشتر درگیر رفتارهای غیر مولد تحصیلی، چون بی‌صدافتی تحصیلی شوند.

در ادامه دیگر نتیجه به دست‌آمده از پژوهش حاضر حاکی از رابطه منفی معنادار بین هوش اخلاقی با بی‌صدافتی تحصیلی دانشجویان بود. همچنین نتایج نشان داد که هوش اخلاقی به شکل منفی قادر به پیش‌بینی بی‌صدافتی تحصیلی است. این یافته با نتایج پژوهش‌های Efendy و همکاران (۲۲)، Cheng و همکاران (۲۳)، همایونی و همکاران (۲۴) هم‌سو است. در تبیین این یافته پژوهش می‌توان بیان نمود که هوش اخلاقی، توانایی درک درست از نادرست، داشتن اعتقادات اخلاقی قوی و عمل به آن‌هاست. باورهای اخلاقی، اعتقاد فرد به هنجارهای اجتماعی و رعایت قوانین است. افرادی که دارای هوش اخلاقی بالاتری هستند، بیشتر به اصول اخلاقی پایبند هستند و در نتیجه کمتر احتمال دارد که درگیر رفتارهای بی‌صدافتی تحصیلی شوند (۳۷). در مطالعه Rangkuti و همکاران (۳۸) که بر روی ۲۲۸ دانشجوی اندونزیایی انجام شد، نتایج نشان داد که قضاوت اخلاقی نقش میانجی معناداری بین آگاهی اخلاقی و قصد گزارش‌دهی همکلاسان برای سرقت ادبی دارد، اما برای بی‌صدافتی تحصیلی، یعنی تقلب در امتحان چنین نقشی ندارد. همچنین تحقیق Olusola & Ajayi (۳۹) نشان می‌دهد که آموزش هوش اخلاقی سبب می‌شود که افراد به اصول اخلاقی پایبند باشند و گرایش به تقلب در آن‌ها کمتر شود. فردی که دارای هوش اخلاقی است با درونی‌کردن ارزش‌های اخلاقی، تقلب را فرایندی غیر اخلاقی می‌داند و کمتر دست به تقلب و یا بی‌صدافتی تحصیلی می‌زند.

نتیجه‌گیری

بر اساس یافته‌های این پژوهش، صفات سه‌گانه تاریک شخصیت (به ویژه خودشیفتگی و ماکیاولیسم) عامل خطرآفرین برای بی‌صدافتی تحصیلی محسوب می‌شوند، در حالی که هوش اخلاقی به عنوان یک عامل محافظتی قوی

عمل می‌کند. تقویت هوش اخلاقی از طریق آموزش‌های هدفمند می‌تواند راهبردی مؤثر برای کاهش رفتارهای نادرست تحصیلی، به ویژه در دانشجویان دارای صفات تاریک شخصیت، باشد. بر این اساس، تقویت هوش اخلاقی از طریق برنامه‌های آموزشی می‌تواند به عنوان یک راهکار مؤثر در کاهش پیامدهای منفی صفات تاریک شخصیت در محیط‌های دانشگاهی مورد توجه قرار گیرد. در خصوص محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به چند نکته اشاره کرد؛ به دلیل ماهیت همبستگی پژوهش، در استنباط علی باید احتیاط کرد؛ نمونه مورد نظر دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه لرستان بودند و در تعمیم نتایج به دانشجویان دانشگاه‌های دیگر یا مقاطع پایین‌تر یا بالاتر باید این نکته را مد نظر قرار داد؛ به نظر می‌رسد برای ارزیابی متغیرهایی، مانند بی‌صدافتی تحصیلی در افراد بی‌صدافت باید از روش‌های غیر مستقیم سود جست. پژوهش حاضر به صورت نظری، چهارچوبی را برای تبیین دقیق‌تر بی‌صدافتی تحصیلی در اختیار پژوهشگران آتی قرار داده است تا بتوانند این نکته را در نظر بگیرند که صفات سه‌گانه تاریک شخصیت و هوش اخلاقی می‌تواند بی‌صدافتی تحصیلی را پیش‌بینی کند. پیشنهاد می‌شود پژوهش در دانشگاه‌های دیگر نیز تکرار شود تا بتوان شواهد بیشتری برای تأیید رابطه پژوهش حاضر فراهم شود. همچنین شایسته است نقش متغیرهای شخصیتی و اخلاقی دیگر نیز مد نظر قرار گیرد.

مشارکت نویسندگان

کوروش امرایی: طراحی مقاله، تهیه پیش‌نویس، فرمت‌بندی مقاله متناسب با فرمت.

حسین سوری: ایده نخستین، نگارش، تدوین، نظارت و راهنمایی و بارگذاری مقاله.

حافظ پادروند: جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل و تفسیر نتایج آماری.

نویسندگان نسخه نهایی را مطالعه و تأیید نموده و مسئولیت پاسخگویی در قبال پژوهش را پذیرفته‌اند.

تشکر و قدردانی

ابراز نشده است.

تضاد منافع

نویسندگان هیچ‌گونه تضاد منافع احتمالی را در رابطه با تحقیق، تألیف و انتشار این مقاله اعلام نکرده‌اند.

تأمین مالی

نویسندگان اظهار می‌نمایند که هیچ‌گونه حمایت مالی برای تحقیق، تألیف و انتشار این مقاله دریافت نکرده‌اند.

بیانیه هوش مصنوعی

بدین‌وسیله اعلام می‌گردد که در تهیه، نگارش و تحلیل محتوای این مقاله هیچ‌گونه کمکی از هوش مصنوعی دریافت نشده و تمام محتوای اثر اصیل و برآمده از کوشش فکری نویسندگان است.

References

1. Arellano WM, Parra JN, Reinoso JM, Ochoa JF. A study on academic dishonesty among English as a foreign language students. *Heliyon*. 2024;10(13).
2. He FX, Fanaian M, Zhang NM, Lea X, Geale SK, Gielis L, et al. Academic dishonesty in university nursing students: A scoping review. *International Journal of Nursing Studies*. 2024;154:104752.
3. Orok E, Adeniyi F, Williams T, Dosunmu O, Ikpe F, Orakwe C, et al. Causes and mitigation of academic dishonesty among healthcare students in a Nigerian university. *International Journal for Educational Integrity*. 2023;19(1):13.
4. Srijeki K, Faturokhman A, Praptapa A, Irianto BS. Understanding academic fraud: the role of dark triad personality and situational factor. *Journal of Criminal Justice Education*. 2023;34(2):147-68.
5. Lingán-Huamán SK, Dominguez-Lara S, Esteban RFC. Gender-based differences in the impact of Dark Triad traits on academic dishonesty: The mediating role of moral disengagement in college students. *Heliyon*. 2024;10(1):55-94.
6. Eshet Y, Steinberger P, Grinautsky K. Does statistics anxiety impact academic dishonesty? Academic challenges in the age of distance learning. *International Journal for Educational Integrity*. 2022;18(1):23.
7. Pechorro P, Curtis S, DeLisi M, Maroco J, Nunes C. Dark triad psychopathy outperforms self-control in predicting antisocial outcomes: A structural equation modeling approach. *European Journal of Investigation in Health, Psychology and Education*. 2022;12(6):549-62.
8. Stefanek F, Flakus M, Baran L, Kowalski CM, Rogoza R. The dark core and honesty-humility:(nearly) perfectly correlated yet distinct constructs. A proof by comparing their relations with self-reported revengefulness. *Current Issues in Personality Psychology*. 2025;13(2):109-117.
9. Bria P, Etchezahar E, Ungaretti J, Gómez Yepes T. The dark side of sexism in Argentina: Psychometric properties of the Short Dark Triad Personality measure and its relation with ambivalent sexism. *Frontiers in Psychology*. 2022;13:962934.
10. Muris P, Merckelbach H, Otgaar H, Meijer E. The malevolent side of human nature: A meta-analysis and critical review of the literature on the dark triad (narcissism, Machiavellianism and psychopathy). *Perspectives on Psychological Science*. 2017;12(2):183-204.
11. Dragostinov Y, Möttus R. Test-retest reliability and construct validity of the brief dark triad measurements. *Journal of Personality Assessment*. 2023;105(2):143-8.
12. Bader M, Hartung J, Hilbig BE, Zettler I, Moshagen M, Wilhelm O. Themes of the dark core of personality. *Psychological Assessment*. 2021;33(6):511-525.
13. Esteves GGL, Oliveira LS, de Andrade JM, Menezes MP. Dark triad predicts academic cheating. *Personality and Individual Differences*. 2021;171:110513.
14. Curtis GJ. It Kant be all bad: contributions of light and dark triad traits to academic misconduct. *Personality and Individual Differences*. 2023;212:112262.
15. Kokkinos CM, Antoniadou N. Understanding academic dishonesty in university settings: the interplay of dark triad traits and moral disengagement. *The Journal of Genetic Psychology*. 2024;185(5):309-22.
16. Dehghani M, Fallahi Z, Sharifi S, Ajramkani I. The Effectiveness of Moral Intelligence Training on Academic Hope and Connection With School in Students. *Bioethics Journal*. 2024;14(39):1-11. [Persian]
17. Puspitasari R, Budimansyah D, Sapriya S, Rahmat R. The Influence of Emotional Intelligence, Moral Intelligence and Intellectual Intelligence on Characters Caring for the Environmental School Students in the Perspective of Civic Education. In: *Proceedings of the Annual Civic Education Conference (ACEC 2021)*. Annual Civic Education Conference (ACEC 2021); 21 Jan 2022. Paris: Atlantis Press; 2022. p.343-348.
18. Ducret M, Mörch CM. Focus on artificial intelligence ethics in dentistry. *Journal of Dental Sciences*. 2022;18(3):1409-1410.
19. Toprak M, Karakus M. Teachers' moral intelligence: A scale adaptation into Turkish and preliminary evidence. *European Journal of Educational Research*. 2018;7(4):901-11.
20. Chan KWC. The relevance and benefits of moral intelligence to servant leadership. *Servant Leadership: Theory & Practice*. 2023;10(1):39-50.
21. Fabre C. Reflections on Ethical Intelligence: Seumas Miller, Mitt Regan and Patrick F. Walsh (Eds.): *National Security Intelligence and Ethics*. *International Journal of Intelligence and CounterIntelligence*. 2023;36(4):1397-1400.

22. Efendy M, Kusumandari R, Norhidayah MR, Putri EN. Academic dishonesty on students: What is the role of moral integrity and learning climate. *Journal of Educational, Health and Community Psychology*. 2023;12(4):879.
23. Cheng YC, Hung FC, Hsu HM. The relationship between academic dishonesty, ethical attitude and ethical climate: The evidence from Taiwan. *Sustainability*. 2021;13(21):11615.
24. Homayouni L, Zare A, Padam Z, Fereidouni A. Investigating academic dishonesty and its relationship with moral competence and professional identity of nursing students: A cross-sectional study. *BMC Nursing*. 2024;23(1):662.
25. Shadjoi R, Ghanbaripناه A, Dortaj F, Ghasemi M. Predicting academic dishonesty based on moral identity, emotional self-awareness and academic self-concept in medical students. *Educational Development of Judishapur*. 2022;12(4):1001-10. [Persian]
26. Green SB. How many subjects does it take to do a regression analysis. *Multivariate Behavioral Research*. 1991;26(3):499-510.
27. McCabe DL. Cheating among college and university students: A North American perspective. *International Journal for Educational Integrity*. 2005;1(1).
28. Ghanbaritalab M, Tahmasebi Koyani F. Prediction of Academic Dishonesty based on Academic Identity and Intelligence Beliefs. *Educational and Scholastic Studies*. 2020;9(1):59-78. [Persian]
29. Jonason PK, Webster GD. The dirty dozen: A concise measure of the dark triad. *Psychological Assessment*. 2010;22(2):420-32.
30. Yousefi R, Piri F. Psychometric properties of Persian version of Dirty Dozen Scale. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2016;22(1):67-76. [Persian]
31. Lennick D, Kiel F. *Moral intelligence 2.0: Enhancing business performance and leadership success in turbulent times*. Hoboken, New Jersey: Pearson Prentice Hall; 2011.
32. Tajrobehkar M, Qeravi Roodsari E, Hasani M, Poor Ehsan S. To Predict the Meaning of life based on Moral Intelligence and Religiosity. *The Knowledge Studies in The Islamic University*. 2021;25(86):193-205. [Persian]
33. Kaufman SB, Yaden DB, Hyde E, Tsukayama E. The light vs. dark triad of personality: Contrasting two very different profiles of human nature. *Frontiers in Psychology*. 2019;10:438704.
34. Ternes M, Babin C, Woodworth A, Stephens S. Academic misconduct: An examination of its association with the dark triad and antisocial behavior. *Personality and Individual Differences*. 2019;138:75-8.
35. Ellen III BP, Alexander KC, Mackey JD, McAllister CP, Carson JE. Portrait of a workplace deviant: A clearer picture of the Big Five and Dark Triad as predictors of workplace deviance. *Journal of Applied Psychology*. 2021;106(12):1950-61.
36. Cohen A. Are they among us? A conceptual framework of the relationship between the dark triad personality and counterproductive work behaviors (CWBs). *Human Resource Management Review*. 2016;26(1):69-85.
37. Shabani J, Eghbaali M. Affecting Self-Compassion and Academic Cheating among High School Girls by Increasing their Moral Intelligence through Group Teaching. *Quarterly Journal of Education*. 2023;39(3):223-38. [Persian]
38. Rangkuti AA, Royanto LR, Santoso GA. Ethical awareness and peer reporting intention of exam cheating and plagiarism: Mediation role of ethical judgment. *Issues in Educational Research*. 2022;32(3):1111-30.
39. Olusola OI, Ajayi OS. Moral Intelligence: An Antidote to Examination Malpractices in Nigerian Schools. *Universal Journal of Educational Research*. 2015;3(2):32-8.